

DIARI D'IBÈRIA MATARÓ

Redacció i Administració: Barcelona, 13 - Telèfon 255 — ANY IX — DIJOUS 2 JULIOL 1931 — NUM. 2396 — Subscripció: Mataró, 2 ptes. mes. - Fora, 7'50 ptes. trim.

L'HORA DE CATALUNYA

Les obres realitzades per efecte de força natural són impossibles per l'esforç de l'home. La intervenció d'aquest té una eficàcia únicament quan es tracta de posar aquelles forces en condicions d'obrar. Si per a procurar que dos cossos es combinin químicament hom requereix una temperatura elevada, és inútil forçar el fenomen. Per altra banda el fenomen tindrà una inevitable realització, si el químic procura la seva intervenció fent possible l'acció de les forces atòmiques.

Quelcom ha succeït a Catalunya. Macià, l'home de la nostra pàtria, ha encarriat novament, vers una fita decisiva la força de la nacionalitat catalana. És l'home que porta per aquest motiu una representació tan autèntica que ningú no gosaria arrabassar-li. És el tipus que l'optimista Emerson, qualificava d'home-símbol; Montalvo, proclamava geni; Carlyle, declarava heroi. En aquesta hora, és l'eix del moviment. La revolució triomfava i està triomfant en les seves mans i el seu pensament s'ha propagat per la pròpia força, sense que ningú percebeixi el fenomen de la traslació. Macià ha estat sempre el mateix. Ha lluitat sempre per la emancipació de la nostra terra, pel dret que té a regir-se amb independència. La seva doctrina ha pres la màxima volada, quan en cessar el període dictatorial, s'iniciava la veritable convulsió històrica. El seu criteri, que antany era judicat com a excessiu, ara ha adquirit el nivell just. El nostre poble està preparat i demostra com pot suportar les transformacions més radicals. Veu sobretot que Macià no és un destructor sistemàtic, sinó un persistent orientador, que vol crear un sistema polític de cohesió, de fortificació catalana, en plena convivència amb els germans d'Ibèria que fins ara havien viscut sota el jou d'un règim d'inconsciència i de deliri. No hi hauran pas fronteres, fetes artificialment. Seran, com són distincions d'origen històric i de mèdula natural, que no poden destruir-se, si no existeix el premeditat criteri suïcida d'atreure les nacionalitats vers un fecund i immediat camp d'acció gens pacifista.

Les idees cardinals que informen la nostra voluntat deixen de comptar únicament la simpatia d'alguns cecs, amb els quals es fa impossible de sostenir una lleugera polèmica per la seva absurda intransigència. A més, ells no creuen en la eficàcia de cap forma de govern que pugui sostreure'ls d'un criteri oficial d'absorció de facultats, és a dir, d'un règim de centralisme exagerat. Creuen ineficàcia la forma democràtica i federal sense tenir en compte que etimològicament la paraula federació, significa aliança, vincle. Federar és tant com unir, i en el domini de la ciència política és l'acte en virtut del qual, dos o més unitats amb personalitat característica pacten per a constituir un Estat. I precisament són comptats els pactes d'aquesta categoria que estiguin dotats d'una llibertat tan plena, d'una intervenció del poble en l'exercici de la seva sobirania, com en el cas de Catalunya i d'Espanya. Per això, sobretot després que l'unitarisme ha estat sancionat per una experiència tan dolorosa, la oposició d'avui no és més que un odi implacable.

Cada nació té responsabilitat de la seva conducta davant dels altres pobles, i assabentats amb suficiència de que l'única manera de fer-nos estimables, és precisament inviolabilitzar-nos en el compliment d'unes lleis en el pacte, i en la nostra personalitat, procurarem girar tot un mecanisme polític democràtic, després d'haver pulsat el mecanisme sentimental, per procurar que la nostra nació recobri la plena sobirania que necessita per a viure. Si algú prefereix privar-nos d'aquesta independència, aleshores nosaltres estem obligats a consagrar els nostres interessos, apel·lant als mitjans més adequats.

Anar contra Catalunya és la pitjor arma que pot esgrimir contra la República i contra el dret dels pobles. Si la monarquia no podia atorgar-nos una autonomia perquè hauria estat precària i absurda, ara és practicable i lògica perquè completem amb elements necessaris per la seva subsistència.

A nosaltres ens cal ara una solidaritat. Als nostres germans d'Ibèria els cal una serenitat suficient perquè fer una constitució no és pas fabricar un artefacte, qualsevol, sinó sistematitzar totes les modalitats d'un poble.

J. M. Lladó i Figueres

Madrid, juny 1931.

NOTES POLITIQUES

La futura Constitució espanyola

Un comentari

Els diaris han publicat el text de l'avantprojecte de Constitució que s'ha de sotmetre a la discussió de les Corts Constituents. La Publicitat hi posa el següent comentari:

«Hem de confessar que la lectura d'aquest avantprojecte ens ha causat una decepció total. No disposem de temps per fer una crítica extensa d'aquest document importantíssim; direm

només que no respon en absolut a la solució jurídica que esperàvem. Els redactors d'aquest avantprojecte de Constitució s'han inspirat en un criteri declaradament unitari i centralista. Catalunya no pot obligar Espanya a donar-se una Constitució federal; però per servir lleialment la realitat hispànica cal que la Constitució espanyola sigui federal en potència, perquè el lligam amb Catalunya no pot tenir altre caràcter sinó federal.

Catalunya ha d'ésser considerada com una unitat federal, i no com una part d'una entitat política diferenciada solament per un marge d'autonomia

administrativa tal com estableix l'avantprojecte. Reconeguda la personalitat política de Catalunya, cal respectar-li la part de sobirania inherent a la personalitat reconeguda. Tot el que no sigui això és continuar la sèrie de provatures infructuoses i deixar intacte el problema de llibertat que pledegem.

Segons aquest avantprojecte la justícia, el dret, l'ensenyament i la hisenda serien d'atribució inalienable de l'Estat espanyol. A Catalunya no li és reconeguda cap iniciativa sobirana. L'avantprojecte parla de règims autonòmics, certament; però com que es reserva totes les funcions estatals i crea tals limitacions a l'exercici de les que podrien anar sota el control dels nuclis autonòmics, de fet no existiria cap nucli en condicions positivament autonòmiques.

L'avantprojecte no va més enllà de la mancomunitat provincial, és a dir, que manté l'antiga divisió del territori en províncies, concepció oposada a la unitat catalana reconeguda de fet amb la rehabilitació de l'antiga Generalitat. L'avantprojecte, doncs, dintre els corrents de comprensió establerts amb la nova República, representa una regressió lamentable al concepte unitarista imposat per la monarquia, amb el qual difícilment podria avenir-se un Estatut concebut segons un criteri de coordinació de personalitats col·lectives, dintre un règim de llibertat. Una prova més del criteri unitarista que informa l'avantprojecte és que tot allò que explícitament no és reservat a l'Estat exclusivament, queda sota el domini de les lleis generals que puguin ésser promulgades, que és com dir que tota la capacitat legislativa de Catalunya quedaria supeditada a la decisió de la majoria no catalana del Parlament espanyol.

Aquestes lleugeres observacions volen dir que la solució constitucional proposada no ens pot satisfer de cap manera, perquè si fos aprovada perpetuaria la funesta tradició centralista i unitària d'Espanya, contra la qual s'alça i s'alçarà sempre l'esperit de Catalunya.»

Un advertiment

El senyor Angel Ossorio i Gallardo, president de la Comissió Jurídica Assessorada encarregada del Projecte de Constitució, ens ha pregat que fem constar que l'avantprojecte que publiquen els diaris és el text redactat per la sub-Comissió, però com sigui que el ple de la Comissió Jurídica hi ha introduït algunes esmenes, és oportú suspendre qualsevol judici definitiu sobre l'obra, fins que oficialment sigui aquesta donada a la publicitat pel Govern o pel president de la Comissió.

Les eleccions

La segona tanda

Al Govern civil es rebé ahir el següent telegrama:

«Telegrama del Sr. ministro de la Gobernación al gobernador civil.— Advierto a V. E. que hoy ha sido firmado decreto aplazando para el día 12 del mes de julio las elecciones que de-

bían celebrarse próximo domingo a fin de cubrir vacantes producidas por candidatos a las Constituyentes que no hayan alcanzado el veinte por ciento de los votos emitidos.»

L'escrutini

Avui, a les deu del matí, s'ha reunit al Palau de Justícia la Junta Provincial del Cens electoral per a procedir a l'escrutini general de les eleccions de diputats a Corts.

Sobre uns rumors

Una nota

Ha estat publicada la nota següent: «Havent certs elements fet circular l'espècie de que la Joventut adherida al Partit Catalanista Republicà, havia, en les passades eleccions legislatives, votat una candidatura no pertencent al partit al que està afiliada i insinuat que la dita Junta passaria a ésser alta dins breus dies d'un altre partit, tenim de fer constar que la Joventut Catalanista Republicana afiliada al Partit Catalanista Republicà, votà en les passades eleccions, disciplinadament, la candidatura patrocinada per les entitats adherides al Partit, sense exclusió de cap dels noms que la composaven i sense tampoc adjuntar n'hi cap d'altre.

Així mateix tenim de fer constar, que mentre el Partit Catalanista Republicà actua com fins ara dins les normes del seu ideari, la Joventut Catalanista Republicana estarà adherida al mateix, posarà tot el seu entusiasme, esforç i voluntat en la defensa del susdit ideari, que mai com avui, en que la massa amorfa sembla haver oblidat l'ideari bàsic de Catalunya, havia tingut tanta actualitat.

Declarem a l'ensems, que si malauradament per Catalunya, el nostre Partit desaparegués, la Joventut Catalanista Republicana es declararia hereva del seu ideari, i fer-ne bandera el propagaria per totes les encontrades de la nostra terra, procurant-ne el seu redreçament.

Per acord del C. D. de J. C. R., Tomàs Roig i Llop, president; J. Freixes Paquin, secretari.»

La Biblioteca de la Societat Iris està oberta al públic els dies feiners, del dilluns al divendres, de 8 a 10 de la nit; dissabtes, de 6 a 8 del vespre i diumenges, de 11 a 1 del matí i de 5 a 7 de la tarda.

La dama espectadora.—No sé perquè els han de deixar barallar tanta estona. Que donin la meitat de la corda a cada grup i tothom quedarà satisfet.

De Gente Nostra, Roma.

Al marge dels fets

Fatiga

Si amb l'atmosfera irrespirable d'anit i d'avui us serveixen els diaris, entre el farrigo farrago de números electorals, la notícia de que el dia 12 heu de tornar a votar em sembla que a tots els lectors els deu haver passat, poc més o menys el mateix que a mi: he sentit una lassitud lamen'able que s'apoderava de la meua voluntat i unes ganes irreprimibles de cridar: Ja s'ho faran!

No em negareu que entre el temps i la política amb prou feina ens deixen respirar. Anit, un aire abusador ens asfixiava. Tenia l'esperança de que la nuvolada grisa que cobria el cel s'hauria desfet en una tamborinada amb aigua abundant per a refrescar l'ambient. Aquest matí, però, en llevar-me he pogut comprovar amb sentiment que tot seguia igual o pitjor. La nuvolada planava damunt nostre com una flosa de plom i l'aire semblava que ens el trametien directament del Sahara. Tanmateix la calor ha estat prematura i inoportuna enguany, car precisament ha aparegut, amb violència extraordinària, en els dies que ja teníem tots una altra mena de calefacció que ens enardia. Passada la foguerada electoral, la qual ha tingut, ja, diferents represes, semblava que havíem de tenir dret al repòs. En contra nostre, però, hi ha aquest invent malèfic del «quorum» que ens obliga a tornar-hi de diumenge en vuit.

Sembla com si, en aquest país, haguessim de viure a batzegades. Ens hem passat vuit anys allunyats de les urnes. No es podia parlar d'eleccions, car era com esmentar la corda a casa del penjat. A la fi, la Monarquia es decideix a fer-ne i mor ofegada per diluvi de paperetes contràries. Aleshores els governants de la República comencen a estructurar el nou règim i s'inaugura una tanda d'eleccions que ve a compensar-nos de l'abstenció a que hem estat sotmesos durant tant de temps. No ho dieu a ningú: Jo ja en tinc prou! Ja ho sé que els bons demòcrates hem d'acatar aquestes disposicions perquè són obligades per a la bona marxa encertada dels afers públics i que la manca d'eleccions en temps de les dictadures ha portat aquesta pressa d'ara. Però, amics, crec que amb aquesta calor hauríem de tenir dret a reposar. Potser l'exigència del «quorum» en aquestes circumstàncies resulta una complicació innecessària. No hi entenc gaire i, per tant, no comprenc bé l'intenció del Govern en imposar aquesta determinació. Per ella tindrem de votar altra vegada el dia 12. M'espanta de pensar el que representa tornar a muntar tot el cadafal, manjar entusiasme a les masses, acumular discursos, etc., etc. Si jo ho hagués de fer, francament, no m'hi veuria amb cor.

Marçal

IMPRESA MINERVA
llibreria, papereria, objectes d'escriptori

ELS ESPORTS

Resultats assolits aquestes festes per equips locals

CAMP DE L'ILURO

Dilluns, a les cinc de la tarda: Futbol. Penya Esport, 1 - Iluro (selecció), 2.

CAMP DE L'U. E. MATARONESA

U. E. Mataronesa (segon equip), 1 - C. D. Mataró (primer equip), 1.

CAMP DEL MASNOU

Dilluns, a les tres de la tarda: Masnou (segon equip), 0 - Iluro (infantil), 4. L'Iluro s'adjudicà una copa.

Futbol

Camp de l'Iluro

Campionat Infantil de Catalunya
Barcelona, 1 - Iluro, 2

Corresponent al Campionat Infantil de Catalunya es celebrà en el terreny ilurenc aquest encontre, jugat diumenge a la tarda, que fou bastant interessant pel joc que desplegaren els dos equips, principalment a la primera part la qual va acabar en empat, assolint la victòria l'Iluro a la segona pel seu millor conjunt, no essent més copiós el resultat degut al poc encert en xutar a gol.

Sota les ordres d'un àrbitre amateur, l'equip ilurenc s'arreglerà de la forma següent: Masvidal, Anglada, Toll Trunàs, Vilanova, Roig II, Laguia, Gregori, Roig I, Morell i Euras.

Els gols els marcà Roig I.

Camp del Masnou

Masnou (segon equip), 0
Iluro (infantil), 4

Dilluns l'infantil ilurenc es desplaçà a Masnou per a contindre a les tres de la tarda contra el segon equip d'aquella població. Va guanyar l'Iluro per 4 gols a cap, fent-se mereixedor de la copa que es disputaven la qual fou entregada pel President del Casino.

Dirigí el partit un àrbitre local, que ho feu molt deficientment.

L'equip guanyador es formà així: Masvidal, Anglada, Roig I, Trunàs, Vilanova, Casals, Laguia, Gregori, Roig I, Morell i Euras.

Els gols foren marcats per Morell, Roig II, Euras i Gregori.

Basquetbol

Camp de l'Europa

Partit de Promoció

Martinenc, 6 - Iluro, 57

En el camp de l'Europa es celebrà

ACADEMIA DE TALL I CONFECCIÓ

PROFESSORA TITULAR DE L'ACADEMIA «MARTÍ»

CARRER M. J. VERDAGUER, 30. — MATARÓ

CLASSES DE DIA I DE NIT

diumenge aquest darrer partit de Promoció el qual fou guanyat, com era de esperar, per l'Iluro, quedant per aquest motiu definitivament a la 1.ª categoria el que té ben meregut per la seva brillant actuació en tot el Campionat que ja ha acabat. Els felicitem cordialment i els desitgem que en endavant continuïn com fins ara.

L'equip ilurenc presentà a Comas (3), Bonet, Cordón (26), Costa (16) i Raimí (12). Als deu minuts de la primera part, Canal es va retirar lesionat.

El Martinenc arreglerà a Soler, Rubio (2), Sabater (2), Hierro (2) i Juárez. L'arbitratge del senyor Estany fou regular.

Natació

Torneig local de Water-polo

Diumenge passat, i tal com vàrem anunciar, ja tingueren lloc els primers encontres del torneig, els quals resultaren molt interessants, per l'anivellament de forces.

Degut al tràngol que regnà durant el matí no pogueren celebrar-se els tres partits senyalats; només es celebrà l'encontre Colom-Tennis i la primera part del Joventut-Esportiva, perquè la mar tencà les eordes del camp, fent impossible la continuació dels partits. No sabem quan tindrà lloc l'acabament de aquesta jornada.

Els resultats foren els següents:

Colom, 6 — Tennis, 0

Aquest primer partit fou de gran superioritat dels primers, més bregats en water-polo i sobretot amb molta decisió i punteria en xutar a gol. En descàrrec del Tennis cal dir que es presentà mancat de dos elements principals i la defensa jugà malíssimament, sobretot Viayna.

La primera part acabà amb 3 a 0.

Arbitrà bastant bé el senyor Roca.

El Colom es formà amb Boadas, Riqué, Gomis, Recoder (1), Tarafa, Fàbregas (3) i Barri (2). I el Tennis amb Clavell X., Galifa, Viayna, Viladevall E., Julià, Clavell C. i Spa.

Els millors pel Colom foren Fàbregas i Barri, sobretot el primer. Pel Ten-

nis, el porter Clavell després d'unes breus indecisions, actuà magistralment, salvant al seu equip d'una desfeta. Viladevall i Clavell C. també destacaren.

Joventut, 3 — Esportiva, 0

Aquest partit va tenir les mateixes característiques de l'anterior. Gran superioritat del Joventut que no pogué ésser contrarrestada pels animosos jugadors de l'Esportiva. Ja hem indicat que només fou possible jugar mig encontre.

Arbitrà el mateix senyor Roca, el qual també estigué bastant encertat.

El Joventut s'arreglerà amb Gironés, Massuet, Roca, Soler (1), Carbonell, Cruzate (2) i Recoder. I l'Esportiva a Simón, Massip, Taberner, Fors, Soler, Tura i Trias.

Els millors del Joventut foren els davanter i mig, destacant Cruzate. La defensa gairebé no actuà, però Massuet fou superior a Roca. El porter Gironés feu una sortida falsa que per poc li costa un gol. Per l'Esportiva, tots estigueren a un mateix nivell, destacant potser Fors. El porter Simón hauria pogut ben deturar tots els gols.

Presència dels encontres un gran contingent de públic, el qual no es cansà d'aplaudir les bones jugades. Llàstima que pel temporal es tingués de suspendre i al bell mig la primera jornada del torneig local de water-polo. — J. S.

Escacs

Per al concurs internacional

El proper dissabte, l'ex-campió de Catalunya i jugador internacional de la Federació Espanyola d'Escacs, el nostre amic Plàcid Soler, donarà en el Club d'Escacs local una tanda de simultànies, a 30 taulers.

Esperem de l'excampió una magnífica actuació davant dels jugadors locals, ja que aquestes partides serveixen per a donar els darrers tocs a la seva preparació en mires al concurs internacional de Praga per al qual hi marxarà el proper dia 21 representant a Espanya, junt amb altres valuosos elements esca-

quistes, els quals no dubiem que col·locaran el pavelló nacional a l'alçada que li correspon.

Del Campionat local

El mateix dissabte, dia 4 de juliol, tindrà lloc el repartiment de premis del darrer Campionat local, el resultat del qual donem a continuació.

L'entrada serà lliure per a tothom.

1.ª categoria: Xaudaró, 46 punts; Comas, 45; Subirachs, 42; E. Font, 39; Bellevisia, 39; Carbó, 36; Saleta, 29; Gomis, 28; Piqué i Sanjuan, 26; Aznar i Macià, 25; Pujol, 23; Codina, 21; Font (J.), 15, i M. Vall, 11.

2.ª categoria: Valldeperes, 56 punts; Mauri, 54; Casals, 49; Roca, 43; Ventura, 38; Piñol, 37; Caldas, 35; Figueras, 32; Arnau, 31; Jané, 28; Buisan, 25; Munuera, 24; Fontseca, 24; Valvueda, 22; Ribé, 16; J. Vall, 15, i Verdura, 11.

Felicitem als que han sabut imposar-se després d'un tan llarg i nombrós torneig i en especial al jove jugador Xaudaró, que mereix esment apart pel poc temps que actua dintre la primera categoria i ha pogut ajuntar el seu nom amb els dels «palmers» dels campionats anteriors.

Imprenta Minerva. — Mataró

Angels Gonzalez Luca

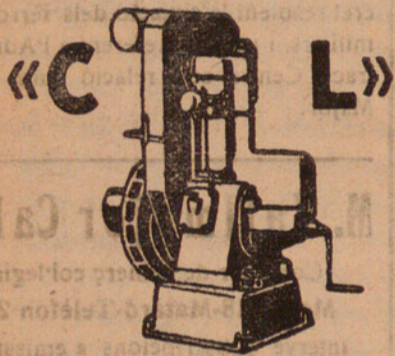
PROFESSORA DE PIANO

S'ofereix per a donar lliçons de piano i solfeig a domicili, a senyoretes

Raó: Isern, 82, pral. esquerra. - - Mataró

MOTORS

A GASOLINA

«C. L.»
Exigiu sempre el
«C. L.»

No res de tenir-hi compte

Consulteu a

EL MATERIAL INDUSTRIAL, C. A.

BARCELONA

Lauria, 56

Telèf. 20524

MOBLES CLARIANA

Exposició i venda de mobles de totes classes i estils

RESTAURACIÓ DE TOTA CLASSE DE MOBLES

ESPECIALITAT EN ELS ENCÀRRECS

Bisbe Mas, 17

MATARÓ

Débiles Elíxir Galloí da Vida y Juventud

LA RECONSTRUCTORA AMERICANA

Casa dedicada a les

Reparacions i neteja de les màquines d'escriure per difícils i delicades que siguin - Abonaments de neteja i conservació

La neteja de les màquines d'escriure és el factor principal pel seu bon funcionament i conservació.

PERE PARRA

Goya, 10 - Tel. 72482

Barcelona

La casa que compta amb més abonats a Barcelona i a Mataró per realitzar els seus treballs amb tota cura i absoluta garantia.

SERVEI A DOMICILI